

NAFARROAKO LURRALDE ESTRATEGIA BERRIKUSTEA.

PARTE HARTZEKO PROZESUA.

NLE-REN ZIRRIBORROAREN AURKEZPENA

IRUÑERRIKO LURRALDE MAHAIA

Lekua: Burlatako Kultur Etxea.

Eguna: maiatzaren 12a

Ordua: 18:00etatik 20:15era.

SAIOAREN EGITURA

- 1.- Hasiera eta ongietorria.
- 2.- Parte hartzeko prozesuaren azalpena.
- 3.- NLEren zirriborroa aurkeztea.
- 4.- Galderak eta ekarpenak.

Iruñerriko lurralde mahaiaren helburua Nafarroako Lurralde Estrategiaren zirriborroa aurkeztea eta horri buruzko galderak eta ekarpenak jasotzea zen.

Garrantzitsua da adieraztea zirriborroaren inguruko parte-hartze prozesu hau prozesu osoaren fase bat dela, eta informatzeko eta parte hartzeko beste une batzuk ere daudela. Fase honetan, zirriborroa da xedea, eta jasotzen diren ekarpenetan oinarrituta aldaketa ezberdinak jasan ditzake.

Garrantzitsua da adieraztea fase honetan parte hartzeko aldia ekainaren 25era arte luzatu zela, NLEren berrikuspenean parte hartzeko webgunearen bidez (<https://participa.navarra.es/processes/revision-estrategia-territorial-navarra?locale=eu>). Webgune horretan, beharrezko dokumentazioa deskarga daiteke (NLEren zirriborroa eta laburpen exekutiboa) eta beharrezkotzat jotzen diren ekarpenak egin daitezke.

Erredakzio Taldeak saioan erabilitako materialak txosten honi erantsi zaizkio.

Jarraian, NLEren zirriborroa aurkeztu ondoren bilkuran egindako ekarpen nagusien laburpena azalduko da. Parte-hartzaileei animatu zitzaien beren ekarpenak idatziz web-orriaren bidez bidaltzera, behar bezala kontuan har daitezten.

GALDERA ETA EKARPEN NAGUSIAK

Jarraian, saioan egindako galdera eta ekarpen nagusien laburpena azalduko da. Ez dira ipini pertsonen izenak, pribatutasuna babesteko arrazoiengatik.

- Azpimarratu da NLEren berrikuspenak dakarren **arau-aldaketa** oso konplexua dela. Antzeko aurrekari askok erakusten dute hori. Nabarmendu da oso zaila dela NLE 2022ko abendurako onartu nahi izatea; oso denbora gutxi da hain tresna garrantzitsua izateko, eta are gehiago proposatzen diren gai arautzaile eta lotesleekin.
Esan da proposatzen ari den NLEren irismena gehiegizkoa dela. Zehaztapenak LAPek eduki beharko lituzkete. Nolabaiteko beldurra ematen du NLEk horrelako determinazioak izateak. Izaera arauemailea LAPetan oinarritu beharko litzateke.
Zentzugabea dirudi NLEk hain behera egitea tokiko mailan (adibidez: lurzoru urbanizagarria).
Plan orokorrak sinplifikatzeari dagokionez, esan da beharrezkoa dela, baina hori ezin da lortu NLEren bidez, baizik eta eskatzen den guztia eta horrek dakarren konplexutasuna sinplifikatzearekin.
- Zalantzak azaldu dira **makroberriztagarrien** harrera-maparen inguruan: nork erabakiko du?
Teorian, oso egokia dirudi NLEk proposatzen duena, baina nolabaiteko mesfidantza dago (pandemia eta gerra izan ondoren), larrialdi- edo salbuespen-arrazoiengatik ezarritako irizpide guztiak bazter baitaitezke.

- Esan da, energia berriztagarrien instalazioei dagokienez, gai garrantzitsuenetako bat ebakuazioei buruzkoa dela. **Transformazio-zentraletatik hurbil dauden lurraldeak ase eta bete daude.** Egokia litzateke mapetan transformazio-zentroak ere jasotzea, **ebakuazioak** ez daitezen joan Nafarroan dauden 4 lekuetara bakarrik. Inpaktu berriak ez sortzeko, inpaktuak lehendik dituzten lurraldeetan kontzentratzeko teoriak beldurra ematen du.
- Esan da Iruñerriko polarizazioaren gaia zehaztea garrantzitsua dela; izan ere, eskualdea anitza da, eta zonalde batzuetan despopulazio-arazo gehiago daude, ez dago zerbitzurik, etab. Ona litzateke **azpieskualde** bat egotea. Ulertu behar da Iruñerrian 50 udalerrri baino gehiago daudela, eta horietako batzuk ez dutelametroplialdeko hiri-dinamika.
Iruñerriko landa-eremu horietan azpiegiturei, zuzkidurei eta abarri dagokienez dagoen alde izugarria kontuan hartzeko eskatu da.
- **Plangintzak eskaintzari eta eskariari erantzuten diola nabarmendu da, hau da, onurei.** Adibidez, aurreko NLEk hiri trinkoaren eredia aipatzen zuen, oso asmo onekin. Baina dena paper errea da. Adibidez, Donapean, nekazaritza-produktibitate handiko lurzoruan, eraikitzea planteatu da.
Bestalde, Zangozako Geoalcali meategia nabarmendu da, ingurumen-arazo izugarriak sortuko dituen. Era horretako proiektuen adibide gehiago ere badaude. Argi dago inpaktua handia izango dela, baina alderdi ekonomikoa lehenesten da.
Estrategiak hazkundearen, ekonomiaren eta kontsumoaren hazkundearen ikuspegitik planteatzen dira beti. Eta horrek eragin du egungo ingurumen-krisia.
Esan da alderdi asko finkatu gabe planifikatzen ari dela, eta asko ez direla mahaigaineratzen eta funtsezkoak direla.
Zaila ikusten da NLEk alderdi horietatik kanpo zerbait planteatzea eta bide egokitik eramatea.
- Desadostasuna adierazi da Iruñeko hiri-konurbazioa deabrutzearekin eta NLEren diagnostikoan horri buruz adierazten den guztiarekin. Orobat, Iruñeaz egiten diren gai eta baieztapen ugarirekin. Adibidez,

hiri barreiatuaren gaia aipatzen denean, familia bakarreko etxeen hazkundera oinarri hartuta. Esan da ez dela horrela, eta hiri-eredu trinko baten alde egin dela. Gehiegizko baieztapenak ere badaude, deabrutu ere egiten direnak.

Apartamentu turistikoiei eta alokairu-pisuei buruz egiten diren baieztapenen gaia ere harrigarria omen da. Harridura handia azaldu da eta desadostasuna diagnostiko horretan egiten diren baieztapen horiekin. Gauza asko berrikusi eta aldatu beharko lirateke.

Ekarpenen zatia amaitu ondoren, Erredakzio Taldeak azpimarratu du garrantzitsua dela ekarpenak bidaltzea, nahi den zentzuan eta norainokoa, adierazitako webgunearen bidez eta ekainaren 25era arteko epearekin. Unea garrantzitsua da, zirriborroa aldatzeko eta aberasteko modukoa delako.